

Domyslał się lordowie, co te wywołanie oznacza; lecz mniemam przecie, iż zdolny będę waszym wysokośćom jasno wykazać, że mimo tego podobieństwa, nie wypływa bynajmniej, abyście mu waszego przyzwolenia odmówili. O bilu szlachetnego xięcia (Buckingham) ogólne mam tylko wyobrażenie; lecz z tego co o nim słyszałem, nie trudno jest poznać, że zasady jego też same są co i bilu wprowadzonego. Zasady te lordowie są: upadłym miasteczkom prawo wyborów odebrać, takowe wielkim, ludnym miastom przekazać, i prawo głosowania rozciąglej oznaczyć. Nie poymuje, dla czego szlachetny xiąże bil na takiej zbudowany podstawie, rewolucyjnym nazywa. Reforma bez zaprzeczenia wielkie wprowadza zmiany w praktycznych punktach konstytucyi parlamentowej; lecz nie idzie zatem, aby każda zmiana rewolucyjną być miała, zwłaszcza, gdy taka upoważniona być ma przez uznane władze i przez pośrednictwo uznanych praw zasadniczych. Kiedy znaczna część ludu za nią przemawia, nie gminu, który nawet nie wie co to reforma, oby niektórzy szlachetni lordowie wyjść mogli z omamienia, że to tylko najniższe klasy żądają reformy, gdy tymczasem przy tem obcuje wielka massa stanów nayoświecieńszych, nayzamożniejszych i naywiększy wpływ mających (*Wyraźnie i powtórzone przyzwolenie*). Możesz w 19 wieku w tych oświeconych czasach przypuszczać, iż w takim położeniu rzeczy, potrzeba wasze wysokości błagać, co więcej zaklinać, abyście ten zaradczy środek dla zbawienia własnego i błogosławieństwa pokoleń waszych przyjęli... Ponieważ mówca co do zasad uważa bil obecny za bil sessyi zeszłej, przeto nie wdając się w jego motywowanie, przystępuje do wyłuszczenia punktów, w których pewne zaprowadzono zmiany; poczem tak rzecz dalej prowadzi:

»Zczyłbym z duszy, abyście w taki sposób przystępowali do dzieła, w taki sposób je rozbierali, iżby ani duch stronnictw, ani żadne przykre dogryzki, miejsca między nami nie znalazły. Co do mnie, pewien jestem, że z sumiennością postępowałem. Od tego pytania zależy wewnętrzna spokojność kraju, jego byt błogi i pewność jego zewnętrznych stosunków. Niewidzę potrzeby wysokośćom waszym silniey wszystkich tych o-

koliczności przedstawiać, bo wszyscy bez zaprzeczenia dzielcie to przekonanie, ile że wszystkie interessa przez dłuższe trzymanie w niepewności nateżonych umysłów, ucierpiećby mogły.... Nie mogę się wstrzymać od tej uwagi, że żaden wpływ, żadne widoki, żadna gwałtowność ziemiska, wpływać nie mogą i nie powinny na jawne wynurzenie własnego zdania. (*Przyzwolenie*). Nie należy wcale zważać na zgietkowe i nierozważne krzyki, lecz życzenia spokojnego i oświeconego ludu, nie tylko na uwagę, ale nawet i na wzgląd wasz zasługują. Głęboko tkwią w duszy mojej następstwa, któreby odrzucenie bilu spowodowało na kray, na was lordowie, i na mnie; na kray, bo wszystkie jego interessa na tem siłę i błogość swoją opierają; na was lordowie, bo na nich teraz cały naród z zaufaniem, z nadzieją i poszanowaniem spogląda..... Ja przełożyłem to, co w mojem przekonaniu za najlepsze dla dobra mego monarchy i oyczyzny mojej uważałem, to, co teraz powszechnie za konieczne uznano, i w czem tylko co do mniejszej lub większej rozciągłości różnica zdań zachodzi. (Następnie okazawszy nadzieję, iż porozumienie między stronami walczacemi nastąpi mówi:) Gdybym koniecznie w walce uleść musiał, pozostanie mi jeszcze to pocieszające przekonanie, że chciałem i działałem zawsze w jak naylepszych widokach, i że wszystkie kroki moje zawsze ku temu kierowałem, iżby naywłaściwszymi i naystosowniejszymi drogami powiązać i zaspokoić wszystkie interessa oyczyzny mojej. O jedno tylko błagam, aby całe przekleństwo, jakie wspomniane środki ściągnąć sobie mogą, na moję tylko głowę spadły. Aby za mnie tylko, jedna była ofiara.» (Następnie Lord Ellenborough miał mowę przeciw bilowi, której treść w następujących numerach umiessimy.)

BELGIJA

BRUXELLES 10 Elwictnia.

Izba reprezentantów na wczorayszej sessyi, zajmowała się dodatkami do budżetu ministerstwa skarbu, i miała się już rozeyść, gdy Pan Felix Merode oznaymił, że minister spraw zagranicznych ma uczynić pewne przełożenie. Wstrzymano więc posiedzenie, i oczekiwano ministra, po którego wejściu, prezes oświadczył, iż na mocy służącego mu